

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון ט"ו טבת תשפ"ג | דף היומי בבלי: גדרים עה | דף הכולל: גדרים לה.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן פ"ט עד אמצע סעיף א' "ואם טעה".
מוסר: שמירת הלשון - פרק ח' 'ועל פי' עד סוף פרק ח'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פ"ג והעשירי חשבון האדם" פ"ג "והשנים עשר חשבון האדם"

אי אפשר שלא להתרגש במהלך מלאכת הקודש
הזו. כל דקה, כל שיחה, כל פנייה, מוכיחה
ומגלמת את הצימאון העז של אהבת התורה
העצומה היוקדת בלב כל אחד מישראל

הרה"ח ר' שלמה הלפרין שליט"א אחראי משמרת בוקר במוקד דרשו משתף את קהל הנבחנים בנעשה במשרדי המוקד

שירות גבוהה ומכבדת לכל נבחן. זוהי העבודה שלנו, מלאכת
הקודש מדרגה ראשונה.

'אברכים חשובים בני תורה מאיישים את המוקד במשמרות
מבוקר עד ערב, מקבלים את הפניות ומקדמים את כל הנדרש.
כל אחד מהצוות יודע להעריך את האחריות הגדולה שעל כתפיו
ונותן מעצמו את המקסימום לטובתו של כל נבחן.

מהו אופי הפניות שאתם רגילים לקבל מדי יום?

'הפניות הן שונות ומגוונות, תלוי גם בזמן הנתון. אינן דומות
הפניות שאנו מקבלים בשבוע שלקראת ימי מבחן לפניות שאנו
מקבלים דווקא לאחר ימי המבחן. לקראת ימי המבחן פניות רבות
עוסקות בבירור מקומות מבחן ומועדים, לאחר ימי המבחן הפניות
בעיקר מתייחסות לגבי הספקים לימודיים ובירורים שונים. מובן
שאנו מספקים מענה בכל עניין ככל הנדרש במסירות ובכל לב.

אבל יש צד שווה בכל הפניות. מספיק לשהות שעה אחת
במשרדי דרשו כדי לחוש את הנאמר 'כי לא תשכח מפי זרעו'.
כל דקה, כל שיחה, כל פנייה, מוכיחה ומגלמת את הצימאון העז
של אהבת התורה העצומה היוקדת בלב כל אחד מישראל. פונים
אלינו ילדים בני 11-12 ומבוגרים בגיל שיבה וגבורה לאורך ימים
ושנים, ומבקשים להצטרף לתכנית לימוד כזו או אחרת. בתווך
נמצאים אברכים שמבקשים להוסיף עוד על לימודם במסגרת
הכולל ויהודים יקרים שעוסקים למחייתם ומבקשים לקדש את

את האברך היקר הרה"ח שלמה הלפרין שליט"א אנו פוגשים
בעיצומה של מלאכת הקודש. כאחראי משמרת במוקד דרשו
הוא עסוק לאורך שעות מדי יום במתן מענה לקהל נבחני דרשו
היקרים. ר' שלמה, אברך חסידי יקר בערכין מצטיין במלאכה
הרבה ומנווט את פעילות הקודש בתבונה רבה ובכשרונו המבורך.
אודות למסירות הרבה המלווה אותנו בכל זמן, זוכים הנבחנים
למענה רחב וממוקד בכל השאלות שעולות על הפרק, החל
מבירורים כלליים על תכניות הלימוד השונות, בירור ציונים,
מקומות מבחן, ומה לא.

**אנו מבקשים מר' שלמה לפנות לנו מעט מזמנו היקר כדי
לתאר בפני ציבור הנבחנים מעט מהמתרחש מאחורי הקלעים.**

'להרים את שפופרת הטלפון במוקד דרשו, זה לדעת שאתה
ברגע זה מסייע ליהודי ללמוד ומציעד אותו בדרך העולה בידיעת
התורה ובהבנתה. זה פשוט אחד לאחד ללא קיצורי דרך. אנו רואים
במלאכה הזו עבודת קודש לכל דבר. אנו מייקרים ומעריכים כל
נבחן ונבחן, בכל גיל ובכל מצב, משתדלים לתת מענה וסיוע
מסביב לשעון, הכל לטובתם ונוחותם של רבבות הנבחנים שלנו,
לכוון אותם בדרך להצלחה הגדולה שלהם.

'המוטו שמלווה אותנו הוא שאנו משרתים את הקהל החשוב
והיקר בעולם, הציבור האיכותי ביותר שזוכה להיות השבט לוי
של כלל ישראל. בשל כך, מקפידים בהנהלת הארגון על תודעת

סדר יומם בשעות של לימוד לפי תכנית מסודרת ומחייבת.
מוקד דרשו הוא זה שעומד בתווך בין הנהלת הארגון לרבנות
הנבחרים..

'אכן כן, וזו זכות עצומה. אני, כמו כל חברי למלאכת הקודש
גאים בכך. הזכות שלי ללוות מקרוב את הפעילות הרבה של דרשו
מעוררת בי כל יום מחדש את הגאווה להיות חלק מהעם הנבחר.
אנו רואים בכל רגע את הפנים היפות של עם ישראל, העם שאפיי
שנות גלות לא הצליחו לעמעם או להמעיט מאהבת התורה
הבוערת בליבם. אנו חיים ונושמים את הדופק של עולם התורה
בכל רגע ומתרגשים בכל עת לראות היקפי הדרשה והשאיפות
של העם הזה שמבקש ללמוד תורה ולדעת עוד ועוד.

'אי אפשר לא להתרגש במהלך העבודה הזו. אנו רגילים לקבל
פניות גם מנשים צדקניות שחסות על זמן בעליהן הלומדים
בכולל ומבקשות לברר עבורם כדי לחסוך להם את זמן המתנה.
בכל יום אנו מקבלים ומכבדים בקשות רבות מנבחרים שמבקשים
להשלים מבחנים שכבר התקיימו ומשום מה לא יכלו להשתתף
בהם. הם יודעים שלפי הכללים לא יוכלו לקבל על כך מלגה, אבל
לא המלגה היא זו שמאיצה אותם להיבחן, אלא אהבת התורה,
השקידה היומיומית, ההכרה בחשיבות מסגרת תורנית מחייבת, הן
ורק הן מובילות אותן לבקש עוד ועוד ולהשתתף ולהצליח בעז"ה.
'במשרד שלנו יודעים לזהות את השעה 13:00 בצהריים או
19:00 בערב לפי השיחות שזורמות אלינו. בשעת סיום הסדר
כמות הפניות גוברת זאת בשל האברכים היקרים שמנותקים
מהנייד שלהם בשעות הסדרים בכולל. זו זכות וגאווה של כל

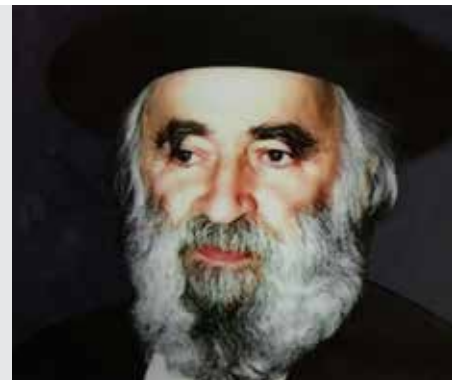
אחד מאתנו לשרת את שבט הלוי של כלל ישראל.
תרצה אולי לנצל את הבמה הנכבדה ולפנות לקהל רבנות
הנבחרים?

אכן אולי זו הזדמנות לשתף את קהל הנבחרים. ברוך ה', מטבע
הדברים אנו מקבלים מדי יום כמות עצומה של פניות, בטלפון
ובמייל, אנו משתדלים בכל לב לענות ולסייע לכולם ובמהירות
האפשרית. אמנם פה ושם עלולה ההמתנה להתארך מעט. חשוב
שיהיה ברור לכולם, אנחנו עושים את מיטב המאמצים שכל אחד
יקבל את מיטב השירות במקצועיות וביעילות. המתינו בבקשה
בסבלנות, אנחנו חושבים עליכם כל הזמן ומתייעלים לטובתכם..

חשוב לנו שתבינו אותנו גם במקרה של המתנה שמתארכת.
'למשל, בשבועות האחרונים יצאנו לדרך עם תוכנית לימוד
חדשה 'קנין ירושלמי'. מטבע הדברים, בעקבות האלפים הרבים
שהצטרפו לתכנית היה עומס על הקווים. מובן שתגברנו את
הצוות והוספנו כוח, אך עדיין נראה שפה ושם ההמתנה התארכה
מעט. אנו משתדלים תמיד לשרת אתכם עם ארגז כלים רחב
ועם מקסימום אפשרויות, אנא המתינו בסבלנות ונתפנה אליכם
בהקדם.

'ומשהו קטן לטובת הצוות שלנו.. צוות המוקד עובד שעות
רבות ומקדיש את מיטב הסבלנות כדי לעזור לכם. הכירו להם
טובה על הרצון הטוב לעזור ולסייע.. הם עושים הכל ככל יכולתם
כדי לסלול לכם את הדרך. מילה טובה לחבר הצוות שזכה לענות
לפנייה שלכם, בהחלט תשמח אותו ותגרום לו לעזור עם כל הלב
גם לבא בתור - - -

**בעוד יומיים אני מחתן את בני, כאן באמריקה. מנהג
קדוש אצלנו, שביום זה אנו תורמים את עלותה
של חתונה של נצרך. אני מבקש לתרום את מחירה
של החתונה שתתקיים בעוד יומיים באולם הקטן
אצלכם, כולל הכל: אולם, אוכל, צלם ותזמורת!"**

הגר"ח קרייזוירטה על חייו שניצלו בזכות הוויתור - לרגם יום ההילולא שיחול הערב

"מוויתור - לעולם לא מפסידים", אמרו.
הם החליפו ביניהם את האולמות, וכמובן הודיעו על כך
להנהלה במשרדי האולם.
יומיים לפני החתונה התקבל טלפון במשרדי ארמונות וולף.
על הקו - יהודי מניו יורק: "בעוד יומיים אני מחתן את בני, כאן
באמריקה. מנהג קדוש אצלנו, שביום זה אנו תורמים את עלותה
של חתונה של נצרך. אני מבקש לתרום את מחירה של החתונה
שתתקיים בעוד יומיים באולם בקטן אצלכם, כולל הכל: אולם,
אוכל, צלם ותזמורת!"
אותו יהודי שויתר על האולם הגדול, והסכים לערוך את
החתונה באולם הקטן - לא שילם פרוטה אחת על כל החתונה!

סיפר יהודי שהיה צריך לחתן את בתו ב'ארמונות וולף' באולם
הגדול. כידוע, יש שם שני אולמות, האחד גדול יותר מהשני,
וכשיש שתי חתונות באותו תאריך עורכים הגרלה, והוא זכה
בהגרלה באולם הגדול.
בתו של השני, שזכה באולם הקטן, היתה עצובה מאוד. היא
הרגישה ששמחתה לא תהיה שלמה אם חתונתה תתקיים באולם
זה. היא ביקשה מאביה שינסה לדבר עם היהודי שזכה באולם
הגדול, אולי יסכים לוותר, והם יחליפו את האולמות.
"כרחם אב על בנים" - אביה, שראה בצערה, הלך לדבר עם האיש
ועם בתו הכלה, שיאותו לוותר להם על האולם הגדול, ולהפתעתו
הרבה גם האב וגם הבת אמרו פה אחד, שהם מסכימים לוותר!

והנה, אני, למרבה הפלא, נשאתי חן בעיניו. הוא לחש לי: 'אני יורה על הקיר. תעשה את עצמך נופל מת, ואז אזרוק אותך מהחלון למטה'.

וכך היה, לאחר ש'כאילו' ירה בי והרג אותי, הוא זרק אותי מהחלון, וכך, בחסדי השם יתברך, ניצלתי. כמה גדול כוחה של הוותרנות!

וכן כותב הרמב"ם בפירושו המשנה למסכת אבות: "וזה נראה לעין, בכל זמן ובכל מקום, שכל מי שיעשה הרעות ויחדש מיני העוול והפחיתויות - הוא עצמו ישיגהו נזק מאותן הרעות גופן אשר חידש. ומי שיתחיל בפועל טוב מן הטובות - תגיע לו תועלת זה הפועל, לפי שהוא ילמד דבר שייעשה לו ולזולתו, ולשון הכתוב בזה חכם מאוד (איוב לד, יא): כי פועל אדם ישלם לו".

אכן, מה שעושה האדם, לעצמו הוא עושה. שבירת המידות, לוותר, לחשוב על הזולת. בסופו של דבר - כותב לנו הרמב"ם - זו ההשקעה הטובה ביותר!

אם אדם פגע בך, הכריז עליך מחלוקת - אזי אם תשכיל לשתוק, להבליג, להתגבר על הנטייה הטבעית להחזיר, תחילה זה נראה קשה ומר, אבל בסופו של דבר יהיה לך זה טוב ומתוק. אך אם חלילה האדם לא יצליח לעמוד בניסיון, הרי שבתחילה זה יראה לו 'מתוק', אבל בסופו של דבר יהיה זה לו רע ומר. כוח הוותרנות. כי אין אדם שומע לי ומפסיד.

(ע"פ 'הנני בידך')

סיפר הגאון רבי חיים קרייסוויטרה זצ"ל, רבה של אנטוורפן, מעשה נורא שהיה בדידיה:

לפני המלחמה, בהיותי בחור, למדתי בישיבה שלא היתה לי בה מיטה לשינה. היה עלי ללכת מרחק עצום להגיע לאכסנייה, שם היתה מיטתי. כך נמשך הדבר במשך שנה וחצי. לאחר שנה וחצי נמצאה לי מיטה בסמוך 'לעזרת נשים'. היה זה בשבילי יום חג, יום טוב של ממש! מעתה לא אזדקק לכתת רגלי ולבזבז זמן יקר בכל לילה.

בלילה הראשון, כשהלכתי לישון על מיטתי החדשה, פגשתי בחור סגי נהור, שבור ורצוצ, ששאל אותי היכן אני הולך לישון? ומתוך דבריו הבנתי כי לו אין מיטה לישון...

ריחמתי עליו ונתתי לו את המיטה החדשה שלי, ואני המשכתי לכתת רגלי עד לאכסנייה המרוחקת, שם היתה מיטתי.

המלחמה פרצה. באחד הימים נכנסו הגרמנים לישיבה וטבחו בכל הלומדים ללא רחם. הם תפסו בידיים בחור אחר בחור, ירו בו, וזרקו אותו מהחלון. כשהגיע התור שלי, הסתובבתי לקיר וזעקתי: 'ריבוננו של עולם! אתה לבדך יודע כמה קשה היה עלי לוותר על מיטתי לטובת אותו בחור שבור ורצוצ! אנא! בזכות הויתור הזה - רחם עלי, שהנאצי ימ"ש יוותר גם לי'...

כשהנאצי תפס אותי, וכבר כוון את נשקו אליי, התחננתי לפניו שירחם עלי. אך מה זה כבר יכול לעזור? כולם התחננו על נפשם, וזה לא עזר להם במאומה...

בספסל שמאחורי ישבו יהודי חסידי מבוגר, זקנו יורד לו על פי מידותיו וכל כולו אומר יהודי של צורה ועבודת ה', לידו ישב - מצטנף למדי - בחור צעיר. אני רק היכיתי בסבלנות ונסיום השיחה אזרתי אומץ וביקשתי מהם לזכות גם אתכם, קוראים יקרים, בתובנה הנפלאה והמחזקת הזו

הרב ישראל היימן בתובנה מחזקת מתוך פרשת השבוע

מושג וגם לא טרחת לברר אם היהודי הנכבד הוא משגיח של הבחור או שהוא סבו, אם הוא משפיע רשמי או 'סתם' יהודי עובד ה' שהבחור הצעיר מצא את אוזנו כרויה להשיח בפניה את ליבו. מכל מקום השיחה נסובה אודות איזושהי התמודדות עימה הבחור חי כבר שנים ארוכות, לא הוזכר שם מה היא, ניכר היה שזו לא הפעם הראשונה שהם מדברים.

הבחור האריך לתאר בפני בן שיחו המבוגר את גודל הנסיון ואת אי היכולת שלו כבחור צעיר לעמוד בכל פרטיו ונכיו, כאמור הם לא הזכירו נושא מסוים אבל באופן כללי הבחור שהיה ניכר שהוא באמת חפץ לעשות רק טוב לא מבין מדוע 'נחת' עליו כזה

באחד מימות השבוע החולף כשישבתי ללמוד בבית הכנסת השכונתי כמידי יום בשעות אחה"צ המאוחרות צדה את אוזני שיחה מעניינת שלאחר אישורם של משתתפיה חשבתי שמן הראוי להביאה בפני הציבור.

בספסל שמאחורי ישבו יהודי חסידי מבוגר, זקנו יורד לו על פי מידותיו וכל כולו אומר יהודי של צורה ועבודת ה', לידו ישב - מצטנף למדי - בחור צעיר בתחילת שנות העשרה לחייו.

לא הכרתי אף אחד מהם אבל כאמור השיחה ביניהם משכה את תשומת ליבי.

אינני יודע מה היה הרקע לשיחה, ומה הקשר ביניהם, אין לי

לכאורה הדבר ברור שכל מי שמקיים מצוות, כל מי שעושה את מה שמוטל עליו הוא ירא שמים, מהי ההדגשה בעניינם של המיילדות?

אלא מתרץ ר' ירוחם יסוד עצום. באמת המיילדות עמדו בפני נסיון נורא ואיום, הן ידעו אל נכון שאם יתפסו אותן חייהם אינם שווים כקליפת השום ויותר מכך הן עלולות להזיק לכלל ישראל כולו. אבל הן גם ידעו שמצופה מהן לעמוד בנסיון ולהמשיך בעבודת הקודש שלהן. מהיכן הן שאבו את הכח לעמוד בזה? אלא מאיר המשגיח דמיר שהן התחזקו ביראת ה', הן הגבירו אצלן את היראה מגודל רוממות הבורא בהתבוננות ובמחשבה ולימוד מעמיק בשביל לקבל את הכח לעמוד בנסיון.

כלומר, לפעמים יש לאדם זמן שנראה לו שיש לו נסיון שהוא לא יכול לעמוד בו, לאמיתו של דבר הנסיון בא כדי שהוא יעמיק ויתחזק ביראת ה' וממילא יוכל לעמוד בנסיון. לא שאדם יכול לעמוד בנסיון לפי מידת היראת שמים שלו אלא כגודל הנסיון כך מצופה ממנו לפתח בעצמו את רמת היראת שמים שלו למידה כזו שתתאים למה שהנסיון דורש ממנו.

כאן הציע היהודי הנכבד לבחור שכבר היה נינוח יותר מגוון של אפשרויות איך להתחזק ביראה והיכן ובאיזה ספר לעסוק. אני רק חכייתי בסבלנות ובסיוס השיחה אזרתי אומץ וביקשתי מהם לזכות גם אתכם, יהודים יקרים, בתובנה הנפלאה והמחזקת הזו.

תיק. "אני מרגיש שאין לי כוחות בכלל" הוא קונן, "הנסיון הזה נמצא איתי בכל מקום אליו אני הולך, כשאני בישיבה ומחוצה לה, כשאני מתפלל ולומד כמו מתי שאני ועוסק בשאר עניינים, זה נראה לי בכלל משהו שגדול ממידותי בכמה דרגות..." אני וודאי מאמין שכל נסיון שמגיע לאדם הוא מכוון מאת הבורא ב"ה למידותיו אבל אני לא מרגיש את זה, סיים הבחור בנימה עצובה. היהודי המבוגר ששתק כל הזמן פצה סוף סוף את פיו, הוא חיזק אותו שוב ושוב בדיבורים מרוממים משולבים במשלים קולעים בכך שאכן אין נסיון יורד לאדם משמים בלי שהוא מקבל כלים לעמוד בו, אחרי כל השיחה הזו שחיזקה גם אותי הוא אמר לו דבר נפלא משמו של ר' ירוחם ממיר מה שתפס אותי בצורה מיוחדת.

הוא ניסה להוריד את הדברים הארוכים הלכה למעשה. אחרי ההבנה הזו שוודאי תיאורטית שייך לעמוד בכל נסיון השאלה היא איך? אם מרגישים שבכל זאת אין כוחות וזה גדול מהמידות הרגילות, איך מצליחים לעמוד בנסיון כזה?

ר' ירוחם שואל מדוע התורה מתארת את המיילדות כאשר הם לא סרות לצווי של פרעה ומיילדות ברחמים וברגישות את האימהות העבריות בתואר של כבוד. "ותיראנה המיילדות את האלוקים ולא עשו כאשר דיבר אליהן מלך מצרים ותחינה את הילדים". אין לזה עוד דמיון בתנ"ך שהתורה אומרת לנו על מישהו שהוא קיים את מצוות הבורא כי הוא היה ירא שמים,

אני לא רוצה להיכשל ולהיות עליו כנושה, אני לא רוצה להטריד אותו באם אין לו כעת מה לשלם. להיפך, אני מוכן לעשות לו תשלומים או לדחות בתקופת זמן. אך אני פשוט צריך לדעת, מה המצב עם הכסף שהלוויתי לו

השתדלות מותרת ומועילה

היה זה ביום רביעי בבוקר. ר' יוחנן התקשר לרעהו משכבר הימים ר' אהרן. 'ידידי' - נשמע קולו המבקש מעבר לקו - 'אשמח שתסייע לי'. וכאן הוא מפרט שמישהו שהוא פוגש אותו מפעם-לפעם לווה ממנו סכום כסף כשהלה נתן תמורתו צ'ק דחוי לתאריך נקוב.

אך מה לעשות, אחרי הפקדת הצ'ק התברר שחוץ משורה בחשבון בנק בסימון 'אכ"מ' (אין כיסוי מספיק), הרי זה לא הועיל כלום בהשבת החוב.

ניסיונותיו של רבי יוחנן להשיג את הלווה בטלפון עלו בתוהו. הלה לא ענה לפניויותיו, וכאן הוא פונה אל"י ברוב יראת שמים; פנה אליו בבקשה והסבר לו שחס ושלום אני לא רוצה להיכשל ולהיות עליו כנושה, אני לא רוצה להטריד אותו באם אין לו כעת מה לשלם. להיפך, אני מוכן לעשות לו תשלומים או לדחות בתקופת זמן. אך אני פשוט צריך לדעת, מה המצב עם הכסף שהלוויתי לו.

הרה"ח אהרן כהן

כולנו מאמינים ויודעים שלא ההשתדלות או הפעילות שלנו היא המביאה לנו פרנסה או מקדמת אותנו בכל תחום ועניין, אלא הכל נעשה כפי שנקבע מהשמים. כשלנו נשאר לעשות מה שמוטל עלינו בגדר מצוות וחובת ההשתדלות. אך בהחלט מרגש ומחזק בכל פעם כשאנו רואים זאת באופן גלוי וברור.

הקול החביב שנשמע מעבר לפלאפון הצליח להפתיע אותי. היה זה הרב יוחנן (שם בדוי לאדם אמיתי), יהודי יקר שזכיתי להכירו. מדובר ביהודי משכמו ומעלה המשמש בקודש כמרבץ תורה בישיבה אך בפירוש, לא זה מה שמסמל אותו.

מבחינתי, וכך נראה שזה אצל כל מי שמכירו, המבט עליו הוא על יהודי שכמוהו אנו צריכים לחיות. יהודי העובד את השם בכל רגע ובכל שעה. בכל עת מה שצריכים לעשות עכשיו, את זה עושים. וכעת נעבור לסיפור.

האמת אומר, לא היה לי נעים לצלצל אל ההוא והחלטתי שאחכה להזדמנות שאיפגש עמו. למחרת, בליל ששי זה קרה. פתאום הבחנתי בו. מיד ניגשתי אליו, ואחרי התעניינות נימוסית, הפטרתי, 'רבי יוחנן התקשר אלי וביקש ממני.. וכאן היה תורו להפתיע אותי: 'ממש מהשמיים, היום, קלטתי שיש בידי סכום כסף מדוייק בסכום שאני חייב להרב יוחנן'. מיד התקשרתי אליו, ותיאמתי

אתו את אופן ההעברה. הרבה אפשר וכדאי ללמוד מהסיפור. אך התובנה ששבתה את ליבי היא המציאות המכריזה; הכל בידי שמים! יהודי יקר זה עשה בדיוק מה שסבר שאבינו בשמים רוצה ממנו לעשות, ובהשלמה שמימית בלא שום קשר להשתדלותו - קיבל את כספו בחזרה.

לשליחת תגובות לכותב המאמר,
כתבו ל: a0533185209@gmail.com

טעות ברורה ומובהקת התגלתה בספר התורה. המזלה רבתית מילאה את היכל בית הכנסת. הרבי התרומם ממקומו וניגש את בימת הקריאה, הוא הבחין היטב בחומרת הפסול. כולם ציפו בדריכות למוצא פיו, אך הרבי המתין וביקש: 'הביאו לי ספר שו"ת פלוני'

סיפורי נפלא ומעורר בחובת הזהירות על כבוד חברו אותו סיפר המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א

הספר החדש שהוצא מן ההיכל וקריאה המשיכה. הבעל-קורא שבעיניו ראה את טעות הסופר, היה מלא פליאה כרימון, הוא אף העז לגשת אל הרבי בסיומה של תפילת המוסף ולשטוח את פליאתו: "הלא בעיניי ראיתי את הטעות. כל בר בי רב דחד יומא יוכל לפסוק מראייה ראשונה שמדובר בטעות מובהקת ביותר הפועלת את ספר התורה. ומה לו לגאון וקדוש כרבנו שלא מיהר לפסוק וגם כאשר פסק, פסק בדוחק ממש ורק התבטא שיותר 'לכתחילה' להוציא ספר אחר תחתיו".

השיבו ה'דברי יואל' תשובה שיש בה לימוד לדורות: "וכי לא שמת לב שסופר הסת"ם שכתב את ספר התורה היה בין המתפללים בבית-המדרש, הלא אם היה רואה שממהרים לפסול את ספר התורה ומכריזים לעיני כל שיש כאן 'טעות סופר מובהקת', הלא היה בוש ונכלם, חלילה לנו מלפגוע בבן ישראל. לכן כה סיבבתי ועשיתי למראה עיניים כביכול שאלה גדולה יש כאן ולא טעות מוחלטת ומובהקת והודיתי ש'לכתחילה' צריך להביא ספר אחר, וכך מנעתי צערו של יהודי".

(המבשר)

מעשה שהיה בשבת קודש, בשעה שקראו בתודה בהיכל בית המדרש הגדול של חסידי סאטמאר בווייליאמסבורג, לפני עשרות שנים, כשבאמצע הקריאה הפסיק הבעל-קורא את קריאתו. הוא מצא טעות סופר בולטת ומובהקת. כמובן שלא עשה דין לעצמו אלא הפסיק את הקריאה, הראה ל'עולה' התורה שיברך 'אשר נתן לנו תורת אמת' ומיהר לגשת אל הרבי, כ"ק מרן אדמו"ר ה'דברי יואל' זצוק"ל ולקבל את אישורו לגלול את ספר התורה ולהוציא אחר תחתיו להמשיך הקריאה.

שמע הרבי אולם לא מיהר לפסוק מפי השמועה, הוא ביקש לראות בעיני קודשו את טעות הסופר.

התרומם הרבי ממקומו וניגש אל בימת הקריאה, ראה את הטעות המובהקת אולם לא מיהר לפסוק ולפסול. "הביאו לי ספר פלוני", ביקש, ואחד מפרחי החסידים הזדרז לאתר ולהביא את הספר, הרבי עיין משך דקות וביקש "הביאו לי שו"ת זה וזה", שוב מיהרו להביא את הספר והרבי מעיין. רק לאחר העיון הוא פסק, בדוחק רב: "על פי המצוין כאן חושבני שיהיה יותר 'לכתחילה' אם יוציאו ספר אחר".

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

נדרים דף עה

מה השיב החזון איש לאדמו"ר מקופיטשניץ עבור מה לתרום את הצדקה?

זמה מקווה

לישיבה. אולם כשחזר לארצות הברית, לא שקט עד ששלח גם את הכסף הדרוש לבניית המקווה...
לא בכדי אמר עליו האדמו"ר מסאטמר שהוא הבעל צדקה הגדול בדורנו, מדי יום ביזמו קיבל עשרות מכתבי בקשה, בעיקר מארץ ישראל, ועל כולם השיב בצירוף תמיכה הגונה (מפי נכדו האדמו"ר).

(במחיצתם)

בשנת תשי"ג ביקר האדמו"ר מקופיטשניץ אצל מרן החזון איש, במשך השיחה העלה האדמו"ר שאלה: יש לו סכום מסוים המיועד לצרכי מצווה, ולפניו שתי אפשרויות- האחת, לתרום את הכסף לישיבת מאקווא שבכפר אתא. והשניה, לתרום את הכסף לבניית מקווה בתל אביב. מה עליו להעדיף?
השיב החזון איש: ישיבה בכפר אתא חשובה יותר, אם נרבה תורה, יהיו עוד מקוואות...
האדמו"ר עשה כפי הוראת החזון איש והעביר את הכסף

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'**הפותח בכל יום**' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

קו השיעורים של דרשו לרשותכם

24 שעות ביממה

מגוון שיעורים לבחירה

דף היומי בבלי

דף היומי ירושלמי

דף היומי בהלכה

שיעורים לפרשת השבוע

ועוד מגוון ענק של שיעורים ומידע על תוכניות דרשו

חייגו עכשיו

077-2222-666

לחייג, ללמוד, לדעת

מה הם ארבעת השלבים של תחילת היום ההלכתי?

'האיר המזרח', ואילו להתנוצצות אור השמש הקודמת לו, אין השלכה הלכתית.

3. 'משיכיר' - כשאור היום מספיק לכדי "שיראה את חבירו הרגיל עמו קצת, בריחוק ארבע אמות, ויכירנו"; ובתרגום זמן זה למעשה רבו השיטות והמנהגים, והם נעים בין 6 דקות לאחר עלות השחר, ל-30 דקות לפני הנץ החמה.

4. הנץ החמה - תחילת הַרְאֹת אור השמש בראשי ההרים.

[שו"ע פט, א, משנ"ב א-ד, וביה"ל ד"ה ואם; בו"מ דרשו, 2 ו-4]

תחילת היום ההלכתי, מחולקת לארבעה שלבים, המופיעים לפי הסדר הבא:

1. 'עלות השחר', או 'עמוד השחר' - התנוצצות אור השמש בקצה האופק המזרחי; והשיטות בקשר לזמן זה, נעות בין 72 ל-96 דקות לפני הנץ החמה, (ראה להלן). וזמן רב לפני עלות השחר, נראה כוכב המכונה 'כוכב הבוקר', אך אין לו משמעות הלכתית.

2. 'האיר המזרח' - הופעת אור השמש על פני כל האופק המזרחי. ולדעת פוסקים רבים, 'עמוד השחר' הוא הזמן שבו

מצוות שזמנן ביום - האם ניתן לקיימן החל מעלות השחר?

ותחילת זמן קריאת שמע, ציצית ותפילין, לכתחילה - היא בזמן 'משיכיר'. ואם קרא קריאת שמע באקראי לפני 'משיכיר' (לאחר שהאיר המזרח) - יצא ידי חובה; ובשעת הדחק, מותר הדבר אף לכתחילה. ומצוות מסוימות - תיקנו חכמינו ז"ל שלא לקיימן עד לאחר הנץ החמה, מחשש שיטעו ויקיימו את המצוה לפני עלות השחר.

[שו"ע פט, א, משנ"ב א, ב וד, וביה"ל ד"ה ואם; בו"מ דרשו, 3; שו"ע תקפת, א, ותרפו, א]

בהמשך לאמור: זמן הקיום של מצוות שזמנן ביום, מתחיל בזמן 'עלות השחר'. וכאמור, לדעת פוסקים רבים, זמן זה הוא בשעה ש'האיר המזרח'; ויש אומרים, שהוא בזמן התנוצצות אור השמש באופק המזרחי. ולמעשה, יש להחמיר כדעה הראשונה אף בשעת הדחק, ומי שקיים את המצוה לפני שהאיר המזרח - עליו לשוב ולקיימה לאחר מכן. אולם, אם מדובר בתפילת שמונה עשרה של שחרית, יתכן שאין לשוב ולהתפלל, מחשש ברכה לבטלה לדעת החולקים; וראה להלן בנוגע לזמן תפילת שחרית לכתחילה.

האם צריך לסיים את כל התפילה בתוך 'זמן תפילה'?

ל'שליש' זה, קיימת המחלוקת המפורסמת: יש אומרים, שאורך היום לענין זמני היום ההלכתיים, הוא משך הזמן שבין 'עלות השחר' ל'צאת הכוכבים', וזמן זה מכונה 'זמן מגן אברהם'. ויש אומרים שהוא משך הזמן שבין הנץ החמה לשקיעתה, וזמן זה מכונה 'זמן הגר"א ובעל התניא'. וצריך לסיים את כל התפילה בתוך זמן תפילה, ואף את חזרת הש"ץ יש לסיים בתוך זמן זה.

[שו"ע פט, א, משנ"ב ב-ד, וביה"ל ד"ה יצא; בו"מ דרשו, 6 ו-8]

זמן תפילת שמונה עשרה של שחרית לכתחילה, הוא בזמן 'הנץ החמה', וחכמינו ז"ל הסמיכו דין זה על הכתוב בספר תהילים: "יִירְאוּךָ עַם שְׁמַשׁ". ובדעבד, אם התפלל שמונה עשרה של שחרית לפני הנץ החמה, לאחר זמן 'משהאיר' - יצא ידי חובתו. ויתרה מזו, הנוהג להתפלל בקביעות, אף שלא בשעת הדחק, בין זמן 'משיכיר' להנץ החמה - אין למחות בידו. וזמן התפילה נמשך עד סוף השליש הראשון של היום. ובנוגע

* אשה בימי טומאה חייבת בתפילה ובכל הברכות אף בימי טומאה. ומותר לה להיכנס לבית הכנסת, ולנגוע בספרי קודש, אך לא תסתכל על ספר התורה בשעת הגבהתו. וכן לא תיכנס לבית הקברות, ויש להחמיר בכך אף בקבר יחיד; ובשעת הצורך, תלך לבית הקברות, ותעמוד במרחק של לפחות ארבע אמות מהקברים.

* יש נשים שנהגו שלא להיכנס לבית הקברות במשך כל תקופת עיבורן, משום שהן מצפות שבמהרה יבנה המקדש, וילדו את ילדיהן בטהרה לצורך שאיבת המים לצורך אפר 'פרה אדומה'.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מה עדיף - שהציבור יעמיד 'מורה הוראה' או שיתפללו?

לש"ץ, גם אם אינו מסוגל מסיבה כלשהי לשמש כש"ץ, ועקב כך תתבטל מצות התפילה בקרב ציבור זה. ואנו למדים מדבריו אלו, את עוצמת החובה של העמדת רבנים מורי הוראה. ואף במקומות שבהם יש בני תורה היודעים לפלפל בתורה, אין די בכך כמובן, וחובה להעמיד רב הבקי בהוראה, בעיון וביושר, ואשר נסמך להוראה מחכמי התורה המפורסמים.

[שו"ע נג, כד, משנ"ב עא, וביה"ל ד"ה שליח]

בתשובות הרא"ש, נשאל בנוגע לציבור של עמי הארץ, שלא ידעו הלכות, ואף לא ידעו להתפלל, וגם ממון רב לא היה להם, והיה באפשרותם לשכור אחד מן השנים: רב מורה הוראה, שידריך בשמירת האיסורים ובקיום המצוות, או שליח ציבור, שיוציאם ידי חובתם בתפילה.

והשיב הרא"ש, שאם הרב שהם רוצים לשכור, הוא "רב מובהק, וגדול בתורה, ובקי בהוראה ובדינים", בוודאי שהוא קודם

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il